

Найда О.А.
студентка 6-го курсу
Науковий керівник:
д. е. н. професор Редько О. Ю.
*Національна академія статистики,
обліку та аудиту
(м. Київ)*

ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕРВИННОГО ОБЛІКУ НЕПРЯМИХ ВИТРАТ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Бухгалтерський облік як упорядкована система узагальнення інформації про діяльність юридичних осіб на відміну від оперативно-технічного й статистичного обліку ґрунтується на застосуванні методу документування. Цей метод передбачає суцільне та безперервне документування всіх господарських операцій, що здійснюються у діяльності підприємств. Тільки задокументовані господарські операції, прийняті до обліку, записують в обліковий реєстр (книгу, журнал, відомість, таблицю тощо).

На сьогодні більшість фахівців з обліку, аналізу та контролю у своїй діяльності користуються різноманітними документами (розпорядчими, виконавчими, комбінованими, бухгалтерськими та ін.). Чільне місце в цій сукупності різновидів документів займають бухгалтерські (первинні) документи. Забезпечуючи достовірність і точність даних обліку, вони слугують джерелом інформації про діяльність підприємства з метою його ефективного управління. Своєчасність і правильність складання первинних документів забезпечує якість бухгалтерського обліку та достовірність складеної на його основі бухгалтерської (фінансової, статистичної, податкової, внутрішньогосподарської (управлінської)) звітності.

Наявність первинних документів також є необхідною умовою для збереження майна підприємства; документи розглядаються як джерела доказів при вирішенні спорів, проведенні ревізій та аудиторських перевірок.

У технологіях обліку, які традиційно склалися на сучасному етапі розвитку науки, від якості первинних документів значною

мірою залежать якість та достовірність усього бухгалтерського обліку. Бухгалтерські документи підтверджують правдивість і точність облікових даних та допомагають знаходити помилки в бухгалтерських записах та в економічних розрахунках. У зв'язку з цим висувуються особливі вимоги до змісту та порядку оформлення бухгалтерських документів.

Залежно від інформаційних потреб системи управління підприємством нами виділено такі етапи первинного обліку господарських операцій, що пов'язані з непрямыми витратами підприємства, для відображення на рахунках бухгалтерського обліку, що буде основою для формування бухгалтерської (фінансової, внутрішньогосподарської (управлінської)), податкової звітності (рис. 1).

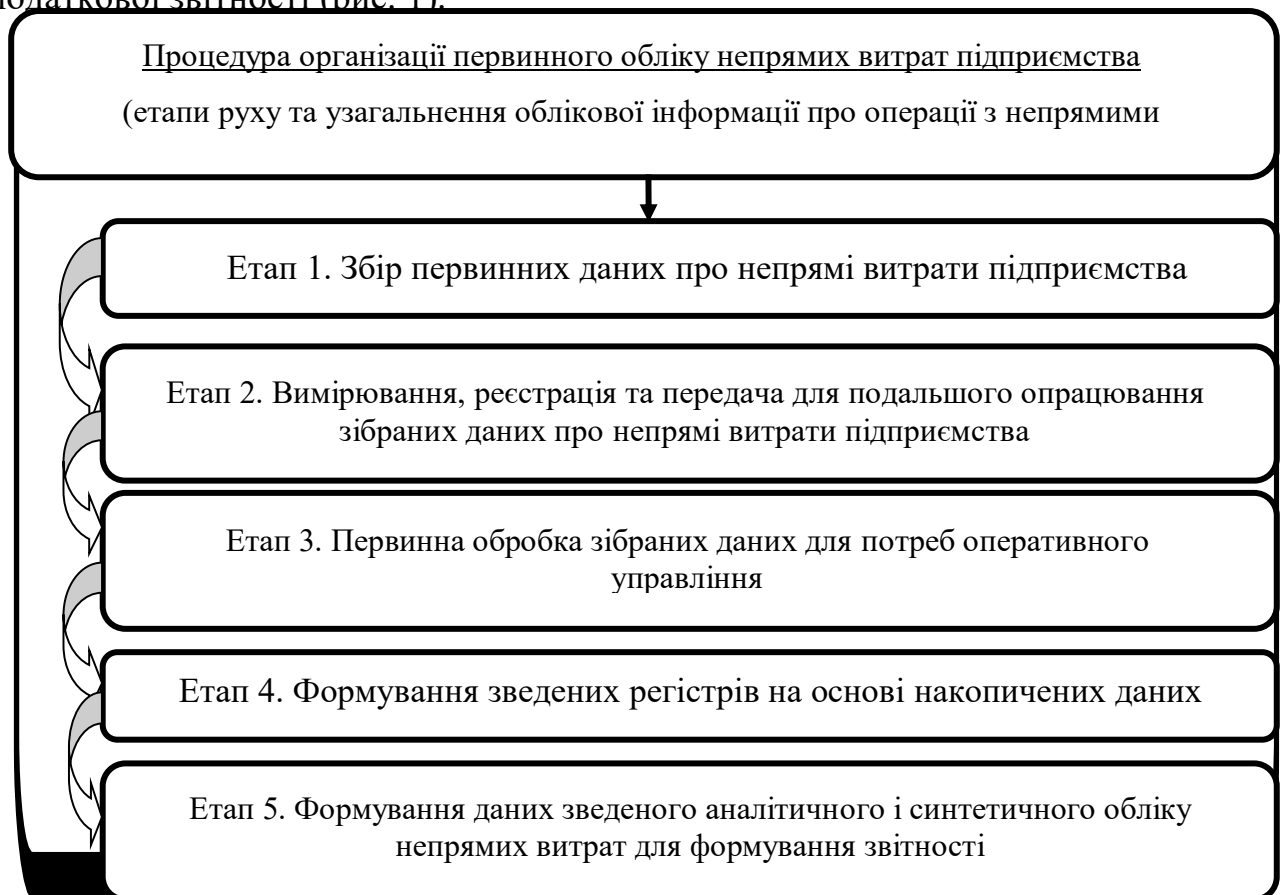

Рис.1. Етапи організації первинного обліку непрямих витрат промислового підприємства

Взаємозв'язок типових форм первинних облікових документів з обліку непрямих витрат підприємства, синтетичних і аналітичних реєстрів бухгалтерського обліку та форм фінансової звітності наведено в табл. 1.

Взаємозв'язок типових форм первинних облікових документів з обліку непрямих витрат підприємства, синтетичних і аналітичних регістрів бухгалтерського обліку та форм фінансової звітності

№ з/п	Типові форми первинних облікових документів	Регістри бухгалтерського обліку		Код рядка у формах фінансової звітності
		Журнал	Головна книга	
1	2	3	4	5
1	Довідка-розшифровка витрат, відомість розподілу витрат і віднесення на собівартість продукції	5(5А), розділ III (III А) „Витрати діяльності”, пор. №3 „Загально-виробничі витрати” (графа 25)	91 „Загально-виробничі витрати”	—
2	Довідка-розрахунок про накопичення адміністративних витрат (на підставі лімітно-забірних карток, накладних-вимог на відпуск матеріалів зі складу, звітів про використання, розрахункової відомості по зарплаті, відомості нарахування та розподілу соціальних внесків)	5(5А), розділ III (III А) „Витрати діяльності”, пор. №4 „Адміністративні витрати” (графа 25)	92 „Адміністративні витрати”	Форма 2 „Звіт про фінансові результати”, код рядка 070 „Адміністративні витрати”
Продовження таблиці 1				
1	2	3	4	5
3	Довідка-розрахунок витрат на збут (на підставі лімітно-забірних карток, накладних-вимог на відпуск матеріалів зі складу, розрахункової відомості по зарплаті, відомості нарахування та розподілу соціальних внесків)	5(5А), розділ III (III А) „Витрати діяльності”, пор. №5 „Витрати на збут” (графа 25)	93 „Витрати на збут”	Форма 2 „Звіт про фінансові результати”, код рядка 080 „Витрати на збут”
4	Довідка-розрахунок інших	5(5А), розділ	94 „Інші	Форма 2 „Звіт про

	операційних витрат (на підставі лімітно-забірних карток, накладних-вимог на відпуск матеріалів зі складу, розрахункової відомості по зарплаті, відомості нарахування та розподілу соціальних внесків)	III (III А) „Витрати діяльності”, пор. №6 „Інші операційні витрати” (графа 25)	операційні витрати”	фінансові результати”, код рядка 090 „Інші операційні витрати”, Форма 5 „Примітки до річної фінансової звітності”: рядки 440–490 „А. Інші операційні доходи і витрати”
--	---	---	---------------------	--

Отже, проаналізувавши первинні документи, затверджені як типові форми, можна дійти висновку, що для окремих ділянок обліку непрямих витрат промислових підприємств первинні документи не розроблені або потребують суттєвого вдосконалення.